Dosarul nr.25r-132/24(2-24011644-03-35r-20082024)
Judecătorul E. Ciubotaru, Judecătoria Orhei, sediul central

CURTEA DE APEL BĂLȚI
D E C I Z I E
În numele Legii

08 noiembrie 2024
mun.Bălţi

Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele colegiului: Elena Grumeza,
Judecătorii: Natalia Chircu şi Dumitru Corolevschi,
examinând, fără citarea părţilor, cererea de recurs declarată Marin Plevan împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul central din 30 ianuarie 2024 în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Daniela Maşnic privind aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara faţă de Marin Plevan pe un termen de 6 luni,

a constatat:

Poziţia instanţei de fond:

1. La 30 ianuarie 2024, executorul judecătoresc Daniela Maşnic s-a adresat cu un demers în judecată prin care solicită aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni în privinţa debitorului Marin Plevan.
2. În motivarea demersului executorul judecătoresc a invocat că, în scopul executării documentului executoriu nr. 2-1084/2012 din 06 decembrie 2012, emis de Judecătoria Edineţ, la 20 noiembrie 2023, a fost preluată procedura de executare în temeiul încheierii de strămutare nr. 11-531/2013 emisă de executorul judecătoresc Adrian Agarici, iar documentul executoriu a fost înregistrat în procedura de executare nr. 149-677/2023 la 20 noiembrie 2023, actele corespunzătoare fiind expediate pentru informare şi executare părţilor procedurii de executare. Astfel, prin încheierea nr. 149-677/2023 din 20 noiembrie 2023, au fost aplicate măsuri de asigurare a executării conform prevederilor art. 63 din Codul de executare.
3. Pretinde în continuare că, debitorul până la ziua de azi se eschivează de la executarea documentului executoriu nr. 2-1084/2012 din 06 decembrie 2012, emis de Judecătoria Edineţ, privind încasarea în beneficiul SA „Corporaţia Finanţare Rurală” datoria în sumă totală de 17391,12 lei. Astfel, pentru neadmiterea părăsirii teritoriului statului, fapt ce ar face dificilă executarea de mai departe, este necesară aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorului Marin Plevan, pe un termen de 6 luni.
4. Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul central din 30 ianuarie 2024 demersul executorului judecătoresc Daniela Maşnic a fost admis integral; s-a aplicat faţă de debitorul Marin Plevan interdicţia de a părăsi ţara pe un termen de şase luni.

Solicitarea recurentului:

5. La 12 martie 2021 debitorul Marin Plevan a declarat recurs împotriva încheierii nominalizate, solicitând admiterea recursului înaintat, casarea încheierii instanţei de fond din 30.01.2024 cu emiterea unei noi decizii prin care demersul executorului judecătoresc să fie respins integral ca neîntemeiat.

Argumentele părţilor:

6. În cererea de recurs s-a invocat că, la caz nu a fost probată necesitatea aplicării interdicţiei de a părăsi ţara, mai mult că i-a fost grav încălcat dreptul de a circula liber, de aşi procura medicamente din farmaciile din România, deoarece este grav bolnav. La fel menţionează că, instanţa a omis să reţină prevederile art. 2 al Protocolului Adiţional nr.4 al Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale. La fel executorul judecătoresc nu a verificat debitorul la adresa curentă, şi nu a efectuat un control la faţa locului pentru a constata posibilitatea sau imposibilitatea de executare a documentului executoriu. Mai mult executorul nu a întreprins şi alte măsuri în vederea asigurării executării documentului executoriu cum ar fi aducerea forţată a debitorului în faţa executorului judecătoresc.

Aprecierea instanţei de recurs:

7. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, verificând temeiurile recursului, studiindu-le în cumul cu materialele dosarului, Colegiul civil consideră necesar să respingă cererea de recurs fiind neîntemeiată cu menţinerea încheierii primei instanţe din următoarele motive:
8. Instanţa de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
9. Potrivit materialelor cauzei rezultă cu certitudine că, încheierea instanţei de fond din 30 ianuarie 2024 a fost expediată în adresa recurentului la 01 februarie 2024, potrivit avizului de recepţie scrisoarea expediată în adresa recurentului a fost returnată cu menţiunea OP ”nereclamat”.
10. Conform declarațiilor invocate în cererea de recurs, recurentul susţine că a aflat despre încheierea supusă contestării la 27.02.2024.
11. Astfel, în cazul în care din materialele cauzei este imposibil de stabilit data când recurentul a luat cunoştinţă cu încheierea supusă contestării, prin prisma art. 425 CPC, instanţa de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.
12. În conformitate cu art.426 alin.3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.
13. Conform art. 427 lit. „a” CPC al RM instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

14. Pornind de la criticile executorului judecătoresc aduse în cererea de recurs Colegiul civil reţine următoarele.
15. Conform art. 22 alin. 1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept, să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătoreşti.
16. Conform art. 64 alin.1) Cod de executare, interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.
17. La caz, Colegiul judiciar reiterează că, interdicţia de a părăsi ţara, stipulată de art. 64 din Codul de executare, este o măsură excepţională, fiind instituit pentru asigurarea executării documentului executoriu. Aceasta se aplică doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul de executare. După conţinutul lor, aceste măsuri, având scopul de a asigura executarea documentului executoriu, reprezintă un spectru de interdicţii, ce grevează direct sau indirect patrimoniul debitorului, din care urmează a fi percepută datoria.
18. S-a constatat că, executorul judecătoresc Daniela Maşnic s-a adresat cu un demers în judecată prin care solicită aplicarea interdicţiei faţă de debitorul Marin Plevan de a părăsi ţara, pe un termen de 6 luni.
19. Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanţă prin încheierea din 30 ianuarie 2024 a concluzionat asupra temeiniciei demersului executorului judecătoresc Daniela Maşnic cu privire la aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorului Marin Plevan, pe un termen de şase luni.
20. Nefiind de acord cu încheierea instanţei de fond, Marin Plevan a contestat-o cu recurs.
21. Conform prevederilor art. 10 alin.1) Cod de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile.
22. Conform art. 63 alin.1 lit. „b" Cod de executare, în scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare şi pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc este în drept să aplice

măsuri de asigurare a executării documentului executoriu în măsura în care acestea au o legătură cauzală directă cu dispozitivul documentului executoriu sau rezultă direct din acesta, şi anume: să interzică debitorului de a săvârşi anumite acte.

23. Astfel, prin prisma normelor de drept citate supra Colegiul civil reţine faptul că, potrivit Titlului executoriu nr. 2-1084/2012, emis de Judecătoria Edineţ s-a încasat de la Marin Plevan în beneficiul SA „Corporaţia de Finanţare Rurală" datoria în mărime de 16640,56 lei.
24. Prin încheierea nr.111-531/2013 din 19 februarie 2013 a executorului judecătoresc Adrian Agarici, s-a primit spre executate Titlul nominalizat (f.d. 9).
25. Prin încheierea nr. 111-531/2013 din 08 aprilie 2013 executorul judecătoresc Adrian Agarici a aplicat măsuri asiguratorii în scopul executării Titlului executoriu, fiind pus sechestru pe bunurile imobile ce aparţin debitorului(f.d.10).
26. Prin încheierea executorului judecătoresc Adrian Agarici nr. 111-536/2013 din 03 iunie 2013 a fost aplicat sechestrul pe mijloacele băneşti a debitorului aflate la conturile bancare deschise în BC „Moldova Agroindbank" SA (f.d. 11).
27. Prin actul nr.149-677/2023 din 20 noiembrie 2023, în baza încheierii nr. 111-531/2023 emisă de executorul judecătoresc Adrian Agarici, executorul judecătoresc Daniela Maşnic a preluat executarea documentului executoriu nr. 2-1084/2012 din 06 decembrie 2012 (f.d.4).
28. Totodată, executorul judecătoresc Daniela Maşnic prin încheierea nr. 149-677/2023 din 20 noiembrie 2023 a dispus aplicarea măsurilor de asigurare.
29. Potrivit informaţiei prezentate de executorul judecătoresc s-a constatat faptul că, debitorul Marin Plevan traversează frontiera de stat cu regularitate (f.d. 14-15, 20).
30. Colegiul civil a stabilit faptul că executorul judecătoresc a întreprins toate măsurile posibile de executare a documentului executoriu care nu s-au soldat cu succes şi respectiv a formulat demersul privind aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara faţă de debitorul Marin Plevan.
31. Însă, până în prezent un rezultat la toate acţiunile sus menţionate nu s-a stabilit, dat fiind faptului că debitorul în mod direct se eschivează de la executarea documentului executoriu.
32. Mai mult ca atât, se constată că din data emiterii hotărârii de judecată au trecut mai mult de 10 ani, însă debitorul se eschivează de la executare hotărârii. Totodată, în pofida argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul reiterează că potrivit art.2 protocolul 4 la CEDO, oricine se găseşte în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul să circule în mod liber şi să-şi aleagă în mod liber reşedinţă sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice ţară, inclusiv pe a sa. Exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, *prevăzute de lege*, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea naţională, siguranţa publică, menţinerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecţia sănătăţii sau a moralei, ori pentru

protejarea drepturilor şi libertăţilor altora. Drepturile recunoscute în paragraful 1 pot, de asemenea, în anumite zone determinate, să facă obiectul unor restrângeri care, prevăzute de lege, sunt justificate de interesul public într-o societate democratică.

33. În cauza Baumann vs. Franţa (cererea nr. 33592/96 par.60) CtEDO a menţionat că în sensul articolului 2 protocolul 4, doar măsurile care corespund scopurilor enumerate la paragraful trei din acest articol, permit autorităţilor statale, pe teritoriul cărora se găseşte individul să-i limiteze dreptul la libera circulaţie chiar şi temporar.
34. În cauza Reiner contra Bulgariei (nr. 46343/99 din 23 mai 2006) Curtea Europeană a estimat că din principiul proporţionalităţii reiese că restricţia privind dreptul de a părăsi ţara sa din cauza unei datorii neachitate nu poate fi justificată decât în măsura în care urmăreşte un scop*, perceperea datoriei*, iar faptul că debitorul părăseşte ţară ar putea compromite şansele de a percepe suma în cauză.
35. Este cert faptul că măsurile dispuse de executorul judecătoresc în vederea asigurării executării documentul executoriu, prin care s-a dispus încasarea de la Marin Plevan în beneficiul SA "Corporaţia de Finanţare Rurală" a datoriei în mărime de 16 640, 56 lei, nu s-a soldat cu rezultate pozitive, deaceea Colegiul consideră că prima instanţă întemeiat a dispus admiterea demersului înaintat de executor privind aplicarea interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării, deoarece se constată reaua - credinţă a debitorului şi existenţa unei hotărâri definitive şi irevocabile neexecutată în termeni rezonabili.
36. Alăturat, Colegiul civil subliniază faptul că, interdicţia de a părăsi ţara, fiind măsură legală de asigurare a executării efective a hotărârii judecătoreşti, nu reprezintă o ingerinţă nejustificată în dreptul la libera circulaţie, garantat de art. 27 din Constituţie şi normelor actelor internaţionale.
37. De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reţinut, cu titlu de principiu, că dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă şi obligatorie să rămână inoperabilă, în detrimentul unei părţi a procesului (Immobiliare Saffi v. Italia, 28 iulie 1999, § 63; Şandor v. România, 24 martie 2005, § 23).
38. Conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, în contextul unor litigii având ca subiect ingerinţa în dreptul de a părăsi ţara, măsura de restricţionare a trecerii frontierei de stat a unei persoane debitoare ar putea fi dispusă în cazul în care este necesară protejarea drepturilor altor persoane, şi anume protejarea drepturilor şi intereselor legitime ale creditorilor ce dispun de un titlu executoriu. În speţa Reiner contra Bulgariei (nr. 46343/99 din 23 mai 2006) Curtea Europeană a estimat că „...din principiul proporţionalităţii reiese că restricţia privind dreptul de a părăsi ţara sa din cauza unei datorii neachitate nu poate fi justificată decât în măsura în care urmăreşte un scop, perceperea

datoriei, iar faptul că debitorul părăseşte ţara ar putea compromite şansele de a percepe suma în cauză”.

39. Conform constatărilor Curţii Europene, măsura restrictivă trebuie să fie prevăzută expres de lege, să aibă la origine un temei legal şi să fie aplicată doar după expirarea termenului de executare benevolă a titlului executoriu şi după întreprinderea unor eforturi rezonabile pentru a percepe datoria prin alte mijloace, astfel, încât restricţia să fie o ultimă soluţie de natură a influenţa conduita şi responsabilitatea debitorilor pentru executarea titlurilor executorii.
40. Astfel, instanţa de recurs punctează că, prima instanţă temeinic a conchis asupra temeiniciei demersului executorului judecătoresc, în condiţiile în care debitorul Marin Plevan nu a purces la executarea documentului executoriu, ultimul neconfirmând intenţia sa de a achita datoria timp îndelungat, iar măsurile de asigurare a executării documentului executoriu aplicate în cadrul procedurii de executare nu s-au soldat cu succes.
41. În circumstanţele date, colegiul civil ajunge la concluzia că recursul declarat de Marin Plevan urmează a fi respins ca neîntemeiat cu menţinerea încheierii judecătoriei Orhei, sediul central din 30 ianuarie 2024, fără modificări.
42. În conformitate cu art. 427 lit.„a” CPC al RM, colegiul civil

decide:

Respinge cererea de recurs declarată de Marin Plevan;

Menţine încheierea judecătoriei Orhei, sediul central din 30 ianuarie 2024 în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Daniela Maşnic privind aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara faţă de Marin Plevan pe un termen de 6 luni, fără modificări.

Decizia e irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele colegiului,
Judecător: Elena Grumeza

Judecătorii: Natalia Chircu Dumitru Corolevschi